

"Təsdiq edirəm"

Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları üzrə
prorektor v.i.e. dos.Z.I.Məmmədov

"14" fevral 2025-ci il.

Fənn cillabusu

İxtisas: 050103-Xarici dil (ingilis dili) müəllimliyi

Fakültə: Filologiya və ibtidai təhsil

Kafedra: Xarici dillər və tərcümə

1. Fənn haqqında məlumat.

Fənnin adı: S/f (Fonetik təhlil) (Fənn proqramına Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirinin 07 avqust 2018-ci il tarixli F/537 nömrəli əmri ilə nəşr hüququ verilmişdir).

Kodu: İPFS-B01

Tədris ili: I A/B

Semestr: II

Tədris yükü: Cəmi:120 saat. Auditoriyadan kənar 75 saat. Auditoriya saati 45 saat.

Tədris forması: əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4

Auditoriya:

Saat:

2. Müəllim haqqında məlumat

Adı, soyadı, dərəcəsi: Rəfail Heydərov, baş müəllim

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Ə. Məmmədov küç. 40.

Məsləhət saati: Çərşənbə: 12:00 -13:00

E-mail ünvanı: heyderovrafael@gmail.com

3. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. S. Babayev, M. Qarayeva, "İngilis dilinin fonetikasi", Maarif, Bakı, 1999

2. Oxford Learner's Dictionary, Oxford University Press, 2005

3. Peter Roach: English Phonetics and Phonology"

4. Ann Baker, "Sheep or Ship", CUP 2006

4. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən Xarici dilin kommunikativ fonetikasi fənninin tədrisi vacibdir.

5. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

6. Fənnin təsviri və məqsədi: S/f (Fonetik təhlil) fənni Xarici dillər və tərcümə kafedrası nəzdində ixtisas qrupları üzrə tədris planı çərçivəsində işlənmişdir. Tədris planına uyğun olaraq bu kurs bakalavr tələbələri üçün müstəqil fənn kimi tədris olunur. Kursun tədrisi tədris ilinin II semestrində 45 saat məşğələ nəzərdə tutur. Bu fənnin məqsədi İngilis dilinin fonetikasi üzrə praktik kursun məqsədini, əsas bölmələrini və metodik istiqamətini özündə əks etdirir. Kursun məqsədi İngilis dili müəllimliyi fakültəsinin tələbələrini bu dilin fonetik quruluşu ilə tanış etmək, orfoepik norma əsasında onlara düzgün tələffüz bacarığı və vərdişləri aşılamaq, geniş fonetik təhlil, həmçinin onları professional hazırlıq elementləri ilə silahlandırmaq və İngilis dilinin fonetikasının nəzəri biliklərini aşılamaqdır.

S/F (Fonetik təhlil) fənni bir semestr üçün tədris olunur. Birinci ilin sonunadək aşağıdakı məqsədlərə çatmaq nəzərdə tutulur:

- 1) Dilin səs tərkibi ilə, səslərin ayrı-ayrılıqda və nitq axınında artikulyasiya bacarığına yiyələnmək
- 2) Müxtəlif fonetik hadisələrin təhlili bacarığı
- 3) Nitqi müfəviq intonasiya ilə tələffüz etmək bacarığının inkişafı
- 4) Eşidib tələffüz etmə bacarığının inkişafı və sonrakı avtomatizləşdirilməsi

5) Situasiya və kontekstdən asılı olaraq, nitqin fonetik tərtibatının formalaşması bacarığının inkişafı

6) Oxunun fonetik bacarığının təkmilləşdirilməsi

7) Eşidib anlama bacarığının inkişafı

8) Düzgün tələffüz etmə bacarığının inkişafı

9) Dialoji və monoloji nitqin tələffüz etmə bacarığının inkişafı

7. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

8. Qiymətləndirmə: Tələbələrə biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə. İmtahan biletinə bir qayda olaraq, fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Hər sual 10 bala qədər qiymətləndirilir. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçirilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfli.
- 9 bal-tələbə keçirilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunu tam aça bilər.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçirilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir.
- 6 bal- tələbənin cavabı, əsasən, düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən, bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmalıdır. Əks təqdirdə, tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

Toplanan bal	qiymət	Hərflə
91-100	əla	(A)
81-90	çox yaxşı	(B)
71-80	yaxşı	(C)
61-70	kafi	(D)
51-60	qənaətbəxş	(E)
51- baldan aşağı	qeyri-kafi	(F)

9. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda, əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

10. Təqvim planı: 45 saat

No	Keçirilən mühazirə və seminar mövzularının məzmunu	Saat	Tarix
1	2	3	4
1	The Theme: The Notion of Phoneme. Transcription. English Literary Standard Pronunciation. Review: Phonetic variants or allophones. Phonetic and phonological mistakes. Standard and non-standard English. To give information about variants. Differences between consonants and vowels in English and Azerbaijani. To discuss and learn the theme. To do practical exercises Source: [1,2,3]	2	
2	The Theme: The Organs of Speech and Their Functions. Phonetic	2	

	Phonemena. (Nasal Plosion, Lateral Plosion, Loss of Plosion) Review: Analysis of the organs of speech. Active and passive organs of speech. Discussion of the theme, to learn the theme, to give illustrative examples about the theme. To do practical exercises Source: [1,2,4]		
3	The Theme: Classification of Speech Sounds (General notion). Types of Obstruction. The Articulation Basis of the English Language. Consonants and Vowels Review: Articulation basis of vowels and consonants. Complete and incomplete obstruction. To work on the consonant and vowel sounds. To do practical exercises Source: [1,2,3]	2	
4	The Theme: Classification of Vowel Phonemes Review: Classification of vowels according to all principles. To give information about differences and similarities of vowels in English and Azerbaijani. To do practical exercises Source: [1,2,3]	2	
5	The Theme: Classification of Consonant Phonemes Review: Classification of consonants according to all principles. To compare consonants in English and Azerbaijani. Discussion of the theme. Work on practical exercises Source: [1,2,3]	2	
6	The Theme: English Monophthongs and Diphthongs Review: Discussion of the theme. English front diphthongs. Articulation differences of English front diphthongs. Work on exercises with diphthongs. To give examples on the theme. Source: [1,2,3]	2	
7	The Theme: Phoneme Alternations. Phonetic Phoneme Alternations. Phonological Phoneme Alternations Review: To discuss and to learn the theme, to pay attention to differences among phoneme alternations, phonetic phoneme alternations and phonological phoneme alternations, to do practical exercises on the theme Source: [1,2,3,4]	2	
8	The Theme: Practical exercises on phoneme alternations, phonetic phoneme alternations and phonological phoneme alternations Review: To give different materials on the theme, to do practical exercises on the theme, to keep in mind differences on the learned material Source: [1,2, ,3, 4]	2	
9	The Theme: Syllable. Syllable Formation in English Review: To learn the material, to discuss the theme, to take additional materials, to learn a poem, to do practical exercises on the theme Source: [1, 2, 3, 4]	2	
10	The Theme: Syllable Division in English Review: To learn the material, to discuss the theme, exercises on syllable formation and syllable division, to do practical exercises on the theme Source: [1, 2, 3, 4]	2	
11	The Theme: Practical exercises on sounds and syllables Review: To discuss the taken the material, to take additional materials, to do practical exercises on the theme, to learn the poem, to recite the poem, to pay	2	

	attention to the correct pronunciation of the sounds and syllables Source: [1, 2, 3, 4]		
12	The Theme: Stress. Place of Stress. Words with One Stress Review: To discuss the theme, to learn the material, to place the stresses in words, to provide different examples on the theme, to explain the rules in words with one stress, to find out new words and practise dividing the words into syllables Source: [1, 2, 3]	2	
13	The Theme: Words with One Primary and One Secondary Stress. Words with Two Primary Stresses. Stress in Compound Nouns Review: To discuss the theme, to learn the material, to choose words from the dictionary, to place the stresses in the words, to explain the rules in the words on the theme, to give different opinions on the theme, listening and speaking practice, to do practical exercises Source: [1, 2, 4]	2	
14	The Theme: Practical exercises on reading rules. Learning a poem by heart Review: To learn the material, to find and place the stress in words, to give ideas on the theme, to read the poem, to recite the poem, to do practical exercises Source: [1, 2, 3, 4]	2	
15	The Theme: Stressed and Unstressed Elements of English Speech. Learning a poem by heart Review: To discuss the theme, to learn the material, to find and place the stresses in the words, to learn the poem, to recite the poem paying attention to the stressed and unstressed elements of English speech, to do practical exercises Source: [1, 2, 3, 4]	2	
16	The Theme: Functions of English Intonation. Intonation and Its Components. Methods of Indicating Intonation. Listening and speaking the dialogues Review: To discuss the theme, to learn the material, to find and to place the stresses in the words, to give opinions on the theme, to make up tonograms, to practise speaking a dialogue with correct pronunciation and intonation, to do practical exercises Source: [1, 2, 3, 4]	2	
17	The Theme: Intonation of Simple Sentences. Listening to dialogues Review: To discuss the theme, to learn the material, to place the stress in words, to give opinions on the theme, to make up tonograms, to practise speaking the dialogue with correct intonation, to do practical exercises Source: [1, 2, 3, 4]	2	
18	The Theme: Intonation of Complex Sentences. Listening to dialogues Review: To discuss the theme, to learn the material, to listen to dialogues, to give opinions on the material, to place the stresses in their proper places, to make up tonograms, to practise speaking the dialogue with intonation, to do practical exercises Source: [1, 2, 3, 4]	2	
19	The Theme: Intonation of Compound Sentences. Listening to dialogues Review: To discuss the theme, to learn the theme, to give ideas on the theme, to practise reading the dialogue, to speak the dialogue with correct	2	

	pronunciation and intonation, to do the practical exercise, to put the stresses in their proper places, to make up tonograms Source: [1, 2, 3,4]		
20	The Theme: Intonation of General Questions. Intonation of Special Questions. Intonation of Alternative Questions. Intonation of Disjunctive Questions. Intonation of Imperative Sentences. Intonation of Exclamatory Sentences. Listening to dialogues Review: To discuss the theme, to learn the material, to listen to dialogues, to learn the dialogue and to speak the dialogue with correct intonation, to do practical exercises, to put the stresses in their proper places and to make up tonograms Source: [1, 2, 4]	2	
21	The Theme: Intonation of Sentences Containing Parenthesis at the Beginning, in the Middle and at the End of the Sentence. Intonation of Sentences Containing Author's Words at the Beginning, in the Middle and at the End of the Sentence. Listening to dialogues Review: To discuss the theme, to learn the theme, to give opinions on the material. To listen to the dialogue, to learn the dialogue, to speak the dialogue with correct intonation, to do the practical exercise, to put the stresses in their proper places and to make up tonograms Source: [1, 2, 3, 4]	2	
22	The Theme: Ways of Saying Everyday Expressions Review: To learn the theme, to discuss the material, to give opinions on the material. To listen to the dialogue, to learn the dialogue, to speak the dialogue with correct intonation, to do the practical exercise, to put the stresses in their proper places and to make up tonograms Source: [1, 2, 4]	2	
23	The Theme: Practical exercises on Intonation. General Rehearsal Review: To learn the theme, to discuss the material, to give opinions on the material, to listen to the dialogue, to learn the dialogue, to speak the dialogue with correct intonation, to do the practical exercise, to put the stresses in their places and to make up tonograms, Source: [1,2, 4]	1	

11. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

- Təlim nəticəsində tələbələrin əldə etməli olduqları təsəvvür, vərdiş və bacarıqlar:
- İnformasiya mənbəyi ilə işin bacarıq və vərdişi:
- Əsas amilin təhlili və ayıra bilməsi; müqayisə, ümumiləşdirmə və sistemləşdirmə, konkretləşdirmə, sübut və rəddetmə, ziddiyyətləri görmə bacarığı:
- Təfəkkürlü bacarıq və vərdişlərin formalaşdırılması:
 - Öyrənən tanış olur:
 - İngilis dili inkişafının aktual istiqamət və ənənələri:
 - İngilis dilinin ünsiyyət prosesində yeri, rolu və mövqeyi:
 - Dillərin qarşılıqlı təsiri və birgə inkişafı:

12. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Dilçiliyin bir bölməsi kimi nitq hissələrinin strukturunu öyrənir:
- Sözlərin formasını və onların dəyişməsinə öyrənir:
- Dilin morfoloji quruluşunu sistemli şəkildə öyrənir:
- Fənnin kommunikativ funksiyasını tam şəkildə mənimsəyir:
- Qrammatik formaları öyrənir, onları konkret situasiyada işlətməyi bacarır:
- Verilmiş cümlələri düzgün şəkildə morfoloji təhlil etməyi bacarır.

13. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

14. Kollokvium sualları:

I-kollokvium sualları:

1. The Notion of Phoneme
2. Transcription
3. English Literary Pronunciation
4. The Articulation Basis of the English Language. Consonants and Vowels
5. The Organs of Speech and Their Functions
6. Types of Obstruction
7. Phonetic Phenomena: Nasal Plosion, Lateral Plosion, Loss of Plosion
8. Classification of Speech Sounds (General notion)
9. Classification of English Vowel Phonemes
10. Classification of Consonant Phonemes

II-kollokvium sualları:

1. Phoneme Alternations
2. Phonetic Phoneme Alternation
3. Phonological Phoneme Alternation
4. Syllable
5. Syllable Formation in English
6. Syllable Division in English
7. Stress. Place of Stress
8. Words with One Stress
9. Words with One Primary and One Secondary Stress
10. Words with Two Primary Stresses

15. S/f (Fonetik təhlil) fənnindən imtahan sualları:

1. The Notion of Phoneme
2. Transcription
3. English Literary Pronunciation
4. The Articulation Basis of the English Language. Consonants and Vowels
5. The Organs of Speech and Their Functions
6. Types of Obstruction
7. Phonetic Phenomena: Nasal Plosion, Lateral Plosion, Loss of Plosion
8. Classification of Speech Sounds (General notion)
9. Classification of English Vowel Phonemes
10. Classification of Consonant Phonemes
11. Phoneme Alternations
12. Phonetic Phoneme Alternation
13. Phonological Phoneme Alternation
14. Syllable
15. Syllable Formation in English
16. Syllable Division in English
17. Stress. Place of Stress
18. Words with One Stress
19. Words with One Primary and One Secondary Stress

20. Words with Two Primary Stresses
21. Stress in Compound Words
22. Functions of English Intonation
23. Intonation and Its Components
24. Methods of Indicating Intonation
25. Stressed and Unstressed Elements of the English Speech
26. Intonation of Simple Sentences
27. Intonation of Complex Sentences
28. Intonation of Compound Sentences
29. Intonation of General Questions
30. Intonation of Special Questions
31. Intonation of Alternative Questions
32. Intonation of Disjunctive Questions
33. Intonation of Imperative Sentences
34. Intonation of Exclamatory Sentences
35. Intonation of Sentences Containing Parenthesis
36. Intonation of Sentences Containing Author's Words
37. Ways of Saying Some Everyday Expressions

16. İmtahan bilet forması:

1. Degrees of Assimilation
2. Intonation of General Questions
3. Syllable
4. Put sentence stresses and intonations in the sentences
5. Make up tonograms of the sentences

S/f (Fonetik təhlil) fənninin sillabusu **050103** - Xarici dil (ingilis dili) müəllimliyi ixtisasının tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus "Xarici dillər və tərcümə" kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (14 fevral 2025-ci il, protokol № 06).

Müəllim: b/m R.K. Heydərov

Kafedra müdiri: b/m H.L. Əkbərov

Tanys olatum.
Deussen: fuz des. E. S. Hitzinger